

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/27092,Ogolnopolska-Konferencja-Regionalny-wymiar-Solidarnosci-19801981-NSZZ-Solidarnos.html>
02.03.2026, 23:59

Strona znajduje się w archiwum.

Ogólnopolska Konferencja „Regionalny wymiar »Solidarności« 1980-1981. NSZZ »Solidarność« Regionu Pomorze Zachodnie na tle ogólnopolskim” - Szczecin, 16-17 czerwca 2011

16.06.2011

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie zorganizował Ogólnopolską Konferencję „Regionalny wymiar »Solidarności« 1980-1981. NSZZ »Solidarność« Regionu Pomorze Zachodnie na tle ogólnopolskim”.

Celem konferencji była prezentacja, słabo dotąd opisaney, działalności Regionu Pomorze Zachodnie „Solidarności”. A przecież w ślad za protestem w Gdańsku również w Szczecinie zainicjowano strajk w 1980 r., w trakcie którego powstał Międzyzakładowy Komitet Strajkowy. Na czele protestu znaleźli się stoczniowcy ze Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego oraz Szczecińskiej Stoczni Remontowej „Parnica”, wkrótce dołączyły kolejne zakłady pracy w całym województwie. Szczeciński strajk powszechny skutkował faktycznym przejęciem władzy w mieście przez MKS. Na jego czele stanął Marian Jurczyk, a komitet zgłosił 36 postulatów, w zdecydowanej większości tożsamy z postulatami gdańskimi. Dodatkowo robotnicy Szczecina domagali się zniesienia cenzury, zaprzestania represjonowania działaczy opozycji czy transmitowania niedzielnych mszy św. przez radio i telewizję. Po podpisaniu porozumień z władzami państwowymi rozpoczęła się ciężka praca organizacyjna niezależnego od partii związku zawodowego, który w zamyśle go tworzących miał się stać organizacją daleko wykraczającą poza standardowe zadania tego typu organizacji. Po zarejestrowaniu NSZZ „Solidarność” w listopadzie 1980 r. uruchomiony został proces wyborczy mający za zadanie wyłonić władze poszczególnych ogniw zakładowych Związku. W zdecydowanej większości przedsiębiorstw województwa szczecińskiego na liderów Komisji Zakładowych „Solidarności” wybrani zostali lokalni przywódcy strajków z Sierpnia 1980 r. W kolebce strajku sierpniowego – Szczecińskiej Stoczni im. Adolfa Warskiego władze wybrano w lutym 1981 r., przewodniczącym Stoczniowej Komisji Zakładowej Związku został wówczas Marian Jurczyk. Na początku kwietnia 1981 r. rozpoczęły się przygotowania wyborów do władz regionalnych, później do wyborów władz krajowych. Szczecinianie uczestniczyli w zasadzie we wszystkich istotnych inicjatywach i przedsięwzięciach, które zainicjowała „Solidarność”, bardzo często będąc ich ważnymi ogniwami.

W czasie konferencji, oprócz referatów bezpośrednio dotyczących funkcjonowania „Solidarności” jako szeroko rozumianego ruchu społecznego, omawiane były również kwestie ogólnopolskie, takie jak: Krajowa Komisja Porozumiewawcza, Krajowy Zjazd Delegatów, „Sieć” Organizacji Zakładowych „Solidarność” Wiodących Zakładów Pracy.

Zwieńczeniem konferencji była debata uczestników tamtych wydarzeń: Mariana Jurczyka, Stanisława Wądołowskiego, Stanisława Kocjana, Mieczysława Ustasiaka i Andrzeja

Milczanowskiego, którą poprowadził dr Marcin Stefaniak.

Obok wystąpień dotyczących spraw szczecińskich w programie znalazły się referaty o szerszej tematyce: dr Łukasza Kamińskiego – autora syntezy NSZZ „Solidarność”, dr hab. Jacka Luszniewicza, który omówił funkcjonowanie „Sieci” czy też Grzegorza Majchrzaka, który zaprezentował referat na temat rozpracowywania I Krajowego Zjazdu Delegatów „Solidarności” przez Służbę Bezpieczeństwa. Zaplanowano także wydanie materiałów pokonferencyjnych.

- [Szczegółowy program](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Szczecin

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

KONTAKT
Artur Rubej
Instytut Pamięci Narodowej OBP w Szczecinie
ul. P. Skargi 14, 71-422 Szczecin, tel. (91) 31 29 419

ZAPROSZENIE